

Bc. Lukáš Frank – **jsem absolventem AMO**
Mediální studia
Fakulta sociálních věd UK
Navazující magisterské – distanční

Výzkum médií (JKM008)

Zadání: Studující, kteří již absolvovali kurs AMO, řešeršují studie s jinou kvantitativní metodou výzkumu médií dle vlastní volby (typicky dotazníkovým šetřením) a následně tuto metodu použijí i u dalších úkolů, nebo provádějí řešerši a výtah z více kvantitativních obsahových analýz.

S distanční výukou v Praze 11 byli rodiče spokojeni, ukázalo dotazníkové šetření

ZDROJ: <http://www.pedagogicke.info/2020/07/s-distancni-vyukou-v-praze-11-byli.html>

Pandemie nového typu koronaviru zasáhla snad všechny myslitelné oblasti a výjimkou není ani školství. Pedagogové museli přejít na různé formy distanční výuky, často bez předchozích zkušeností. Průběh a kvalitu výuky měli možnost zhodnotit rodiče žáků základních škol v Praze 11 v rámci dotazníkového šetření. Podle jeho výsledků panovala mezi rodiči spokojenost, na digitalizaci a větší otevřenosti vzdělávacího systému je však stále nutné pracovat.

Omezení prezenční výuky v souvislosti s koronavirovou pandemií přineslo do školství celou řadu nových výzev. Rychlost uzavření škol překvapila úplně všechny - ředitele, učitele, žáky i rodiče. Řešila se vybavenost žáků a pedagogů digitální technikou, ale i schopnost a ochota učitelů využívat k distanční výuce nejrozličnější informační a komunikační kanály.

Radní Městské části Praha 11 pro školství Zuzana Ujhelyiová (Piráti) proto iniciovala sestavení dotazníku, jehož cílem bylo získat na průběh a kvalitu distanční výuky zpětnou vazbu od rodičů: „Rozhodli jsme se ověřit průběh učení na dálku na všech devíti základních školách zřizovaných naší městskou částí. Za tímto účelem jsme sestavili dotazník, který jsme v polovině května rozeslali ředitelům škol s prosbou o jeho distribuci mezi rodiče. Celkem jsme obdrželi 2784 vyplněných dotazníků, šetření se tedy zúčastnila třetina oslovených rodičů, což je skvělý výsledek. Jim všem tímto děkuji za ochotu a spolupráci,“ dodala Ujhelyiová.

Rodiče v rámci šetření hodnotili různé aspekty distanční výuky známkami na stupnici od 1 (souhlasím) do 4 (nesouhlasím) s další možností „nedokážu posoudit“. Sběr dat probíhal od 18. do 24. května, jejich následnou analýzu pak provedla společnost Operátor ICT. Jak dopadla?

Přehled nástrojů využívaných pro distanční výuku

Ukázalo se, že nespornou výhodou měly školy, které ke komunikaci s rodiči běžně používají online systém (např. Bakaláři, Škola OnLine). Z šetření vyplynulo, že k nejpoužívanějším komunikačním nástrojům patřil systém Bakaláři (24, 97 %), dále e-mailová komunikace (22, 4 %) a oblíbené aplikace WhatsApp (14, 3 %) či Skype (12,02 %). Informační systém Škola OnLine využilo 9,74 % dotázaných, na čemž se však výrazně podílí fakt, že většina jihoměstských škol používá jako elektronickou žákovskou systém Bakaláři. Z dalších komunikačních kanálů si své příznivce našly aplikace ZOOM (7,55 %), Microsoft Teams (5,12 %) nebo Google Classroom (3,08 %). Sociální síť Facebook skončila na posledním místě (0,8 %).

Pozitivní hodnocení komunikace mezi školou a rodiči

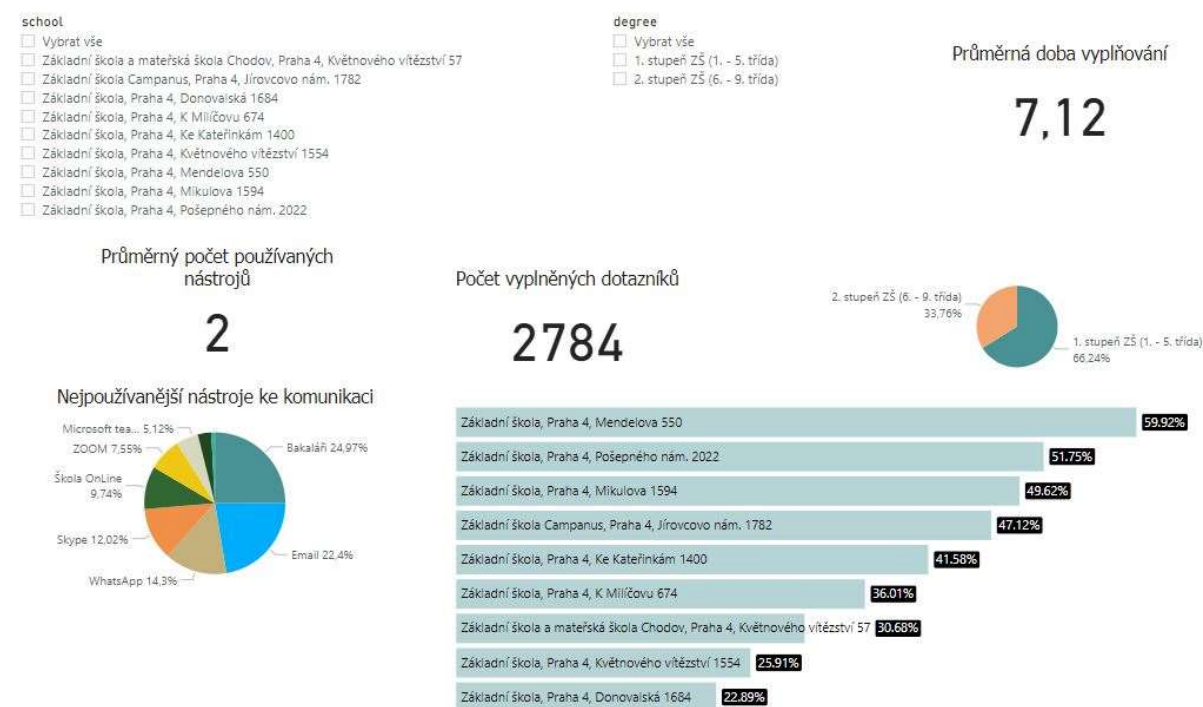
Důležitým ukazatelem kvality distanční výuky je hodnocení komunikace mezi školou a rodiči. Respondenti měli možnost provést její bodováním, přičemž nejvyšší možný počet přidělených bodů byl 4. Neutrálním hodnocením je skóre 2,5, veškeré vyšší hodnocení je tedy pozitivní. Právě pozitivní vnímání komunikace se školou u rodičů převládalo, ať už se jednalo o otázku, zda s nimi učitelé komunikují dostatečně (3,37), zda komunikaci považují za efektivní (3,26), zda učitelé používají pro komunikaci stejný nástroj (3,05) či zda se mají rodiče na koho obrátit v případě nejasností (3,57).

Zaostřeno na způsob výuky

Stejný systém hodnocení byl zvolen i v případě dotazů na způsob výuky. Rodiče dostali možnost vyjádřit se k tomu, zda výuka probíhá komplexně (2,83) nebo zda se omezuje pouze na zadávání úkolů, zda je zadáváno i doplňkové a rozvíjející učivo (2,98) a zda existuje možnost individuálních konzultací (3,35). Důležitou zpětnou vazbou byly také informace o tom, zda školy respektovaly časové možnosti rodičů při domácí výuce (2,41) a zda výuka probíhala komplexně, tj. včetně zadání úkolů, vysvětlení učiva, předání výukových materiálů (2,83). Rodiče rovněž odpovídali na to, zda byly pedagogy hodnoceny veškeré zadané úkoly (2,74) a zda byli žáci hodnoceni slovně (2,73) nebo známkami (2,58).

Data jako základ budoucí strategie

Z analýzy dat získaných v dotazníkovém šetření vyplynulo, že je do budoucna nutné poskytnout školám a učitelům větší podporu při používání online výukových nástrojů a zaměřit se na sdílení dobré praxe. Dalším cílem by mělo být zlepšení dostupnosti digitální techniky pro žáky ze všech sociálních skupin. „Chceme revidovat vybavenost škol digitální technikou a možnosti případného zapůjčení notebooků žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí. Pečlivě vyhodnocujeme rozdíly mezi školami v komunikaci se žáky a budeme prosazovat cílenou podporu školám i žákům. V neposlední řadě je potřeba posilovat kontakt mezi školou, žákem a jeho rodiči. Uvědomujeme si, jak složitou výzvu představovala distanční výuka, souhrnné informace z dotazníkového šetření proto mimo jiné vnímám jako užitečný podklad pro to, aby se český vzdělávací systém mohl posunout směrem k digitalizaci a otevřenosti,“ uzavřela Ujhelyiová.

school

☐ Vybrat vše

☒ Základní škola a mateřská škola Chodov, Praha 4, Květnového...

☒ Základní škola Campanus, Praha 4, Jírovčovo nám. 1782

☒ Základní škola, Praha 4, Donovalská 1684

☒ Základní škola, Praha 4, K Milíčovu 674

☒ Základní škola, Praha 4, Ke Kateřinkám 1400

☒ Základní škola, Praha 4, Květnového vítězství 1554

☒ Základní škola, Praha 4, Mendelova 550

☒ Základní škola, Praha 4, Mikulova 1594

☒ Základní škola, Praha 4, Pošepného nám. 2022

degree

☐ Vybrat vše

☐ 1. stupeň ZŠ (1. - 5. třída)

☐ 2. stupeň ZŠ (6. - 9. třída)

1 - nesouhlasím
2 - spíše nesouhlasím
3 - spíše souhlasím
4 - souhlasím

Komunikace

3,32

V případě problémů a nedostatků informací víme, na koho se máme obrátit	3.57
Učitelé se mnou jako s rodičem komunikují dostatečně	3.37
Komunikaci vyučujících považuji za efektivní (dostávám rychlé a srozumitelné informace)	3.26
Učitelé pro komunikaci využívají stejný nástroj	3.05

Výuka

2,68

V případě nutnosti můžeme požádat o individuální konzultace, kde nám učitel vše vysvětlí	3.35
Je zadáváno i doplňkové a rozvíjející učivo	2.98
Výuka probíhá komplexně (zadání úkolů, vysvětlení učiva, předání výukových materiálů)	2.83
Výuka se omezuje pouze na zadávání úkolů	2.67
Školy reflektovaly časové možnosti rodičů při dopomoc ve výuce	2.41
Školy zjišťovaly technické možnosti distanční výuky žáků (připojení k internetu, PC, tablet apod.)	2.37
Škola nám zajišťovala nebo zprostředkovala dostatečné technické vybavení pro distanční výuku	1.88

Hodnocení

2.69

Všechné úkoly jsou učitelem hodnoceny	2.74
Žáci jsou hodnoceni slovně (v hodnocení se reflektují úspěchy i chyby)	2.73
Žáci jsou hodnoceni známkami	2.58

group, question

☐ Vybrat vše

☒ Hodnocení

☒ Komunikace

☒ Výuka

degree

☐ Vybrat vše

☐ 1. stupeň ZŠ (1. - 5. třída)

☐ 2. stupeň ZŠ (6. - 9. třída)

1 - nesouhlasím
2 - spíše nesouhlasím
3 - spíše souhlasím
4 - souhlasím

Základní škola, Praha 4, Mikulova 1594	3.13
Základní škola, Praha 4, Květnového vítězství 1554	3.04
Základní škola, Praha 4, Mendelova 550	2.91
Základní škola, Praha 4, Pošepného nám. 2022	2.90
Základní škola, Praha 4, K Milíčovu 674	2.89
Základní škola Campanus, Praha 4, Jírovčovo nám. 1782	2.84
Základní škola a mateřská škola Chodov, Praha 4, Květnového vítězství 57	2.82
Základní škola, Praha 4, Ke Kateřinkám 1400	2.82
Základní škola, Praha 4, Donovalská 1684	2.49

REŠERŠE:

1. Téma:

- Analýza spokojenosti rodičů s distanční výukou na školách v ČR v době, kdy jsou díky pandemii koronaviru uzavřeny školy pomocí online dotazníkového šetření.

2. Požadavky:

- Časový úsek: 1.3.2020 – 31.10.2020
- Jazyk: čeština
- Zkoumané dokumenty: online výsledky dotazníkového šetření, články, které tyto výsledky shrnují, samotné otázky z šetření

3. Klíčová slova:

- distanční výuka, škola, koronavirus, pandemie, lockdown, kvalita, uzavření škol, online, rodiče

4. Vyhledávání:

- První vyhledávání jsem učinil na webu www.scholar.google.com, kde jsem zadal heslo „distanční výuka“, upřesnil vyhledávání pouze na články v roce 2020 a našlo mi to 191 článků, z kterých je možné čerpat informace pro danou analýzu.

The screenshot shows the Google Scholar interface. The search bar at the top contains the text "distanční výuka" and a magnifying glass icon. Below the search bar, it indicates "Přibližný počet výsledků: 191 (0,02 s)". On the left side, there are filters for "Články" and a date range "Od 2020". The main results area displays three entries:

- VÝUKA CIZÍCH JAZYKŮ V DOBĚ KORONAVIROVÉ:** Cizojazyčné dovednosti v ranných stádiích **distančního** způsobu vzdělávání. P Besedová - Media4u Magazine, 2020 - search.ebscohost.com. The paper deals with the current situation in the educational process at the time of school closure due to the worldwide spread of COVID-19. The main aim of the paper is to present the results of research into the current distance form of teaching in foreign languages ...
- [PDF] Nové přístupy k výuce na ZŠ** L Doušová - 2020 - dspace.cuni.cz. ... zmiňovaného pojmu, Zlámalová vidí v eLearningu technologický prvek pro **distanční** ... její aprobaci je český jazyk. 1. Zhodnotte formu **distančního** vzdělávání v době nouzového stavu, přičemž 1 je výborně a 5 je nedostatečně ... „S **distančním** vzděláváním jsem celkem spokojená ...
- Analýza **distančního** vzdělávání během nouzového stavu na 2. stupni vybrané ZŠ** A Poluhová - 2020 - dspace.cuni.cz. ... po II. světové válce. Počet **distančních** studujících vzrostl např ... Národní centrum **distančního** vzdělávání používá v současné době následující definici: „e-learning je aktuálním technologickým prvkem pro **distanční** vzdělávání i pro využití v rámci prezenčního vzdělávání ...

At the bottom, there is another entry: **COMPUTERIZATION OF EDUCATION IN THE CONTEXT OF THE CURRENT CORONAVIRUS CRISIS** V Řezníček - 2020 - philpapers.org. ... Také není sporu o tom, že možnosti **distančního** vzdělávání se s využitím nových technologií ...

- Další možnost vyhledávání je v odborné literatuře. Jelikož se ale jedná o zcela nový problém, který se v podstatě začal intenzivně řešit až v letošním roce, žádnou relevantní odbornou literaturu k němu nenalezneme.

- Dalším vyhledávačem jsou informační zdroje UK, kdy po zadání hesla „distanční výuka“ systém nalezne 35 výsledků, po specifikaci na časový úsek 03/2020 – 10/2020 je nalezeno 15 článků.

The screenshot shows the UKAŽ search interface. At the top, there's a search bar with the text 'distanční výuka'. To the left is the UKAŽ logo. Below the search bar are three input fields for advanced search, each with an 'AND' dropdown and a 'Vyberte pole (volitelné)' dropdown. To the right of these fields is a 'Hledat' button and a 'Vymazat' link. Below the search bar, there are links for 'Základní vyhledávání', 'Rozšířené vyhledávání', and 'Historie hledání'. On the left side, there's a sidebar with 'Upřesnit výsledky' and 'Aktuální vyhledávání'. The main area shows search results for 'distanční výuka', with two results listed. The first result is '1. Distanční výuka slaměných dětí. Mají notebook, dědeček dohlíží' from 'Mladá fronta DNES. 2020/10/24, Issue 249, p13.' The second result is '2. Distanční výuka? Výzva, kterou jsme zvládli' from 'Mladá fronta DNES. 2020/05/27, Issue 122, p58.' Both results have icons for 'Plný text', 'SFX', and 'citace PRO'.

- Pro přesnější hledání můžeme do vyhledávačů zadat další z klíčových slov, popřípadě kombinace klíčových slov, díky kterým získáme přesnější představu o výsledku hledání. Jelikož je ale pojem „distanční výuka“ nadřazeným pojmem, který je v posledních měsících hodně skloňovaný na všech platformách, dá se předpokládat, že po upřesnění časového úseku budou nalezeny pouze výsledky, které se této problematice opravdu týkají.

5. Co může vyplynout z dotazníkového šetření:

- lze zjistit, kolik škol nebo jaké městské části opravdu záleží na kvalitě distanční výuky, a to tím způsobem, že se dotazují rodičů formou dotazníkového šetření
- lze zjistit, co distanční výuka chybí, v čem naopak vyniká
- lze zjistit, zda jsou rodiče schopni zajistit studentům dostatečně vhodné prostřední pro online výuku
- lze zjistit zpětnou vazbu od rodičů dětí ZŠ a SŠ a od studentů VŠ, která školám pomůže ve zlepšení online výuky